

Ji Edîtor

Lêkolînerên hêja merheba.

Em kêfxweş in ku *Nûbihar Akademîyê* bi vê jimara xwe ya şeşem sê sal li pey xwe hiştine û em hêvî dikin ku ev meşa wê dê salên dirêj bi dildarî bidome. Çawa ku di gotar û lêkolînên vê jimarê de jî dikare bê şopandin, di xebatên Kurdolojîyê de wek gelek qadên zanistên sosyal, metn di roleke navendî de ye. Çi çapkiri be, çi destxet be ferq nake, carinan tesbîtîkirin û amadekirina metnan, carinan jî xebata li ser metnan ji bo lêkolînan dibin mijar. Aşkera xuya dike ku hizr û zanyariyeke akademîk û sistematîk bê metn ne pêkan e. Nûbihar Akademî ji vê diyardeyê haydar e û li gor berpirsiyariya xwe ya li hember wê jî tevgerên xwe didomîne.

Di vê jimara *Nûbihar Akademîyê* de pênc gotar, wergerek û dokumentek cih digirin. Çar gotar, werger û dokument bi Kurdiya Kurmancî û gotarek jî bi Îngilîzî hatine amadekirin. Di vê jimarê de ji her yek ji qadên edebiyata modern, rojnamegerî û bibliyografyaya Kurdolojîyê gotarek, ji qada edebiyata klasîk du gotar, dokumentek ji qada rojnamegeriyê û wergerek ji qada edebiyata klasîk cih digirin.

Remezhan Çeçen, di gotara xwe ya bi sernavê “Di Nav Modernîzasyonên Der-Ewrûpî de Tecrûbeyê Kurdan” de di çarçoveya modernîteyên derveyê Ewropayê de li ser modernîteya Kurdan rawestiyaye. Çeçen modernîteya Kurdan wek modernîteyê der-Ewrûpî û modernîteyê derengmayî pênase kiriye û li ser paşxanên Ewrûpî û Osmanî yê vî modernîteyê, destpêkirina wê li Stenbolê, di çarçoveya tunebûna îmkanên dewletê de cîyawaziya modernîteya Kurdan ji modernîteyên dî yê Şerq-Îslamî û wek aktorên modernîteya Kurdan hizr û tevgera kesayetên ronakger ên Kurdan tesbîtên girîng dike.

Seîd Veroj, di nivîsa xwe ya bi navê “Rojnamevanek Siyasetmedar-Rojnameyek Muxalîf: Mewlanzade Rifat û Rojnameya Serbestî” de, li ser rewşenbîr, nivîskar û siyasetmedarê Kurd ê dawîya Osmanîyan Mewlanzade Rifat û temendirêjtirin rojnameya wê serdemê *Serbestîyê* ku 12 salan ji aliyê Mewlanzade Rifat ve hatiye weşandin rawestiyaye. Veroj, ji aliyekî ve jiyan, xebat, pîşe, nêrîn û siyaseta Mewlanzade Rifat, ji aliyekî ve jî qonaxên rojnameya Serbestiyê û bi van ve girêdayî guherînên naverokî yê rojnameyê bi belge raxistine ber çavan.

M. Zahir Ertekin, di nivîsa xwe ya bi sernavê “Mela Ebdulfettahê Hezroyî û Qesîdetu’l-Qelema Wî” de, li ser menzûmeyê serbixwe ya helbestvanê Bakurî

Mela Ebdulfettahê Hezroyî (w. 1975) ku ji bo temaya qelemê hatiye terxankirin rawestiyaye. Ertekin di gotara xwe de dîmena giştî ya temaya qelemê di edebiyata Kurdî ya klasîk de, wek tenya qesîdeya qelemnameyê ya serbixwe girîngiya qelemnameya Hezroyî, jiyana û berhemên nivîskar bi hûrgulî destnîşan kirine û herî dawî metnê vê qelemnameyê bi rêbazên zanista neşra metnan weşandiye.

Selim Temo Ergül, di gotara xwe ya bi sernavê “Erdelanî Di Çavkaniyên Bakurî de” wek desthilateke Kurdan a temendirêj a Rojhilatê Kurdistanê bal kişandiye ser Erdelaniyan û mijara kêmnasîna Erdelanê ji aliyê Bakuriyan ve wek diyardeyeke problematik derxistiye pêş. Temo, di gotarê de çî bi Tirkî çî bi Kurdî ferq nake, ji serdema Osmaniyan heta bi roja me qonax bi qonax dîmena giştî yê çavkaniyên der heqê Erdelanê de û xebatên ku di vî warî de hatine kirin pêşkêşî me kirine û bal kişandiye ser pêşketina Erdelannasiyê di qonaxa dawî de ku ji salên 90î dest pê kiriye û heta roja me didome.

Mustafa Dehqan, di gotara xwe ya Îngilîzî de ku sernavê wê “A Kurdish Poem by Sayyid Ya’qûb Mâydashtî” ye, li ser Seyîd Ye’qûbê Maydeştî ku helbestvanekî sedsala XIXem ê Rojhilatê Kurdistanê ye û bi Kurdiya Goranî helbest nivîsîne rawestiyaye. Dehqan pêşî jiyana helbestvan, berhemên wî yê edebî û poetîkaya helbestên wî destnîşan kirine, piştî jî digel wergera wê ya Îngilîzî û ferhenga wê cih daye metnê helbesteke wî ku destxeta vê helbestê ji aliyê Dehqan ve hatiye tesbîtkirin û berî niha di dîwana Maydeştî de nehatiye çapkirin.

Di beşa “Wergerek”ê ya vê jimarê de Abdullah İncekan, nivîseke D. N. MacKenzie a bi navê “Melayê Cizîrî û Feqî Teyran” ku di sala 1969an de di kitêba “Yadname-ye Îranî-ye Minorski” de ji aliyê M. Minovi û I. Afshar ve hatiye weşandin, ji Îngilîzî wergerandiye Kurdiya Kurmancî. MacKenzie di nivîsa xwe de li ser jiyana Melayê Cizîrî û Feqiyê Teyran sekiniye û şaşiyên li ser salên jiyana wan destnîşan kirine.

Di beşa “Dokumentek”ê ya vê jimarê de Kenan Subaşî, Kovara *Girr û Gallî Mindallanî Kurd* ku di sala 1946an de ji aliyê damezirînerên komara Mehabadê ve hatiye weşandin û wek yekem kovara zarokan a Kurdî tê qebûlkirin daye nasandin. Bêguman kovara ku berî niha bi 71 salan li Mehabadê tenê sê jimarên wê hatine weşandin, di nav beyariya kovargerîya zarokan de wek belgenameyeke girîng dikare bê hesabandin.

Bi hêviya ku em di jimara bê de dîsa li pêşberî we bin bimînî di xweşiyê de.

Doç. Dr. Abdurrahman ADAK
Edîtor

Editorial

Esteemed researchers,

We are pleased to announce that, with its 6th issue, The Journal of Nûbihar Akademî has left three years behind and we hope this march continue for many years. As can be seen from article and researches of this issue, text has a central role in literary researches like many other social science fields. Whether they are printed or manuscript, sometimes identifying and preparing texts and sometimes studies on the texts can be content of researches. It is obvious that academic and systematic mind and knowledge are not possible without a text. The Journal of Nûbihar Akademî is aware of that fact and acts according to its responsibility against that phenomenon.

This issue of The Journal of Nûbihar Akademî features five articles, a translation and a document. Four of the articles, the translation and the document are in Kurmanci Kurdish and one of the articles is in English. In this issue, one article is on modern literature, one is on journalism, one is on Kurdology bibliography, two are on classical literature, furthermore the document is on journalism and the translation is on classical literature.

In his article titled “The Practice of Kurds in Non-European Modernization” Remezan Çeçen focuses on modernization of Kurds from non-European modernization framework. Çeçen defines modernization of Kurds as a non-European and late one. Then he makes significant determinations on the European and Ottoman backgrounds of that modernization, its beginning in Istanbul, from the framework of absence of state opportunities differences of modernization of Kurds from other Eastern-Islamic ones and on ideas and movements of enlightened intellectuals as actors of modernization of Kurds.

In his article titled “A Politician Journalist and An Opponent Journal: Mewlanzade Rifat and Serbestî Journal” Seîd Veroj focuses on a Kurdish intellectual, writer and politician of late Ottoman period, Mewlanzade Rifat and the most long-lasting journal of that time: Serbestî, which was published by Mewlanzade Rifat for 12 years. On one hand Veroj documentarily presents life, works, occupation, opinions and politics of Mewlanzade Rifat, on the other hand he presents periods of Serbestî and accordingly changes in the content of the journal.

In his article titled “Molla Abdulfettah Hezroyî and His Eulogy for Pen” M.Zahir Ertekin focuses on an independent poem of Mela Ebdulfettahê Hezroyî (d. 1975) which was spared for pen. In his article Ertekin profoundly focuses on general view of pen in classical Kurdish literature, as a single eulogy for pen the importance of eulogy of Hazroyî, and also life and works of the writer and lastly presents the text of that eulogy in accordance with methods of publishing texts.

In his article titled “The Erdelans in Northern Sources” Selim Temo Ergül draws attention to Erdelans as a long-lasting Kurdish authority in East Kurdistan and also highlights the obscurity of Erdelans by Northerners as a problematic phenomenon. Temo presents a general frame of periods of all resources and studies about Erdelans from Ottoman period to present and draws attention to progress in Erdelan Studies in the last period, which was started in 1990s and still continues.

In his article titled “A Kurdish Poem by Sayyid Ya‘qûb Mâydashtî” which is in English, Mustafa Dehqan focuses on Sayyid Ya‘qûb Mâydashtî, a poet of the 19th century from East Kurdistan and wrote poems in Gorani Kurdish. Dehqan firstly presents life, literary works and poetics of the poet then he presents text of a poem of Mâydashtî which was found by Dehqan and had not published in Mâydashtî ‘s diwan with its English translation and a glossary.

In the “A Translation” part of this issue Abdullah İncekan has translated an article of D. N. MacKenzie titled as “Melayê Cizîrî and Feqî Teyran” which was published in “Yadname-ye Îranî-ye Minorski” by M. Minovi and I. Afshar. İncekan has translated the article from English to Kurmanci Kurdish. MacKenzie focuses on life of Melayê Cizîrî and Feqiyê Teyran and determines mistakes on the years of their lives.

In the “A Document” part of this issue Kenan Subaşî presents “Girr û Gallî Mindallanî Kurd” a children magazine which was published by founders of The Republic of Mehabad in 1946 and known as the first children magazine in Kurdish. Undoubtedly, this magazine which was published only 3 issues 71 years ago can be seen as a significant document in the history of children magazines.

Hope to be here with the next issue, wish you good time.

Assoc. Prof. Abdurrahman ADAK
Editor